

••X HISTORICKÁ DETEKTIVKA X••

PETER
TREMAYNE

VYŠEHRAĐ

VYKOUPENÍ
KRVÍ

••X PŘÍPAD SESTRY FIDELMY X••

•• HISTORICKÁ DETEKTIVKA ••

*PETER
TREMAYNE*

*VYKOUPENÍ
KRVÍ*

VYŠEHRA D

Z anglického originálu *Atonement of Blood*
vydaného nakladatelstvím *Headline Publishing Group*, 2013
přeložila Alžběta Slavíková Hesounová
Typografie Vladimír Verner
Ilustrace na obálce Lee Gibbons
Odpovědná redaktorka Adéla Tošovská
E-knihu vydalo nakladatelství *Vyšehrad, spol. s r. o.*,
v Praze roku 2015 jako svou 1415. publikaci
Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě)
Doporučená cena E-knihy 180 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

Copyright © 2013 Peter Tremayne
Translation © Alžběta Slavíková Hesounová, 2015

ISBN 978-80-7429-591-1

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Quia anima carnis in sanguine est et ego dedi illum vobis ut super altare in eo expietis pro animabus vestris et sanguis pro animae piaculo sit.

V krvi je život těla. Já jsem vám ji určil na oltář k vykonávání smírčích obřadů za vaše životy. Je to krev; pro život, který je v ní, se získává smíření.

Leviticus 17,11

Latinská vulgata, Jeronýmův překlad, 4. století

Pro Tanyu a Marianne na paměť dobrého vedení
Cyrilla (1899–1970) a Odeyne (1907–1966)

*Vzpomeň dnů našeho mládí
s radostí zas bys
pil čaj z citronů v zahradě
to dlouhé léto kdys*

Anonym

AUTOROVA POZNÁMKA

Události tohoto příběhu navazují chronologicky na děj knihy *Sedmá polnice*. Odehrávají se v měsíci zvaném *Cet Gaimrid*, Počátek zimy, a začínají na svátek blahoslaveného Colmána mac Lénina z Cluain Uamhy (dnešní Cloyne v hrabství Cork), který v moderním kalendáři připadá na dvacátého čtvrtého listopadu.

Sestra Fidelma z Kildare, *dálaigh* neboli advokátka soudního dvora v Irsku sedmého století

Bratr Eadulf ze Seaxmund's Ham v zemi Jižního lidu, její společník

V Cashelu

Colgú, král Mumanu a Fidelmin bratr

Finguine, Colgúův následník

Beccan, správce paláce

Áedo, vrchní mumanský brehon

Aillín, zástupce vrchního brehona

Caol, velitel Nasc Niadh, králových tělesných strážců

Gormán, bojovník stráží Nasc Niadh

Enda, bojovník stráží Nasc Niadh

Dar Luga, *airnbertach* neboli hospodyně paláce

Bratr Conchobhar, apatykář

Muirgen, Fidelmina chůva

Nessán, její muž

Aibell, uprchlá nevolnice

Ordan z Rathordanu, kupec

Spelán, pastýř

Rumann, hostinský

U Arovy studny

Aona, majitel krčmy

Adag, jeho vnuk

V opatství Mungairit

Opat Nannid

Bratr Cuineáin, správce

Bratr Cú-Mara z Ard Fhearta

Bratr Lugna, vrchní štolba opatství

Bratr Ledbán, starý štolba

Maolán, opisovač

U řeky An Mháigh

Temnén, rolník a bývalý voják

U Dubového brodu

Conrí, vojenský velitel kmene Uí Fidgente

Socht, bojovník

Adamrae (Gláed)

Bratr Cronan

Sitae, hostinský

V Dún Eochair Mháigh

Cúana, správce pevnosti

Ciarnat, služebná

V Marbanově mlýně

Marban, mlynář

U Menmoy pevnosti

Cadan, rolník

Flannait, jeho žena

Suanach, stařena

U řeky Eally

Fidaig ze Sliabh Luachra, vládce lidu Luachair Deaghaidh

Artgal, jeho syn

Eadulf hleděl mrzutě z okna na tmavnoucí nebe nad cashelským hradem – pevností Colgúa, krále Mumanu. Království mumanské bylo největší ze všech Pěti království irských a leželo na samém jihozápadě ostrova. Vzduch byl chladný a po obloze se celý den honila šedá bouřková mračna; visela nízko a působila hrozivě, poháněna silným zlobným větrem.

„Zanedlouho začne sněžit,“ poznamenal a obrátil se ke své společnosti, která byla usazena před zrcadlem a právě si na hlavě upravovala stříbrnou čelenku korunující její rudozlaté vlasy.

„Čekám spíš déšť,“ odvětila Fidelma a stále se plně soustředila na svůj odraz v zrcadle. „Na sníh ještě není dost chladno.“

„Na mě je chladno až až,“ zamumlal si Eadulf, otrásl se a vykročil od okna přes místnost ke krbu, v němž praskala hořící polena. „Ale ať už přijde cokoliv, snad to aspoň bude také brzy pryč, protože v tomhle západním větru letí mraky velice rychle.“

„Máme už přece měsíc *Cet Gaimrid*, Počátek zimy,“ prohlásila Fidelma s důrazem a vstala z křesla. „Co jiného bys čekal nežli chladné počasí?“ Ještě jednou se otočila k zrcadlu a přešla svůj odraz zkoumavým zrakem. „A teď mi řekni upřímně – jak vypadám?“ A pootočila hlavou, aby si ji mohl dobře prohlédnout.

Eadulf se na ni něžně usmál. „Jsi ještě krásnější, než když jsem tě spatřil poprvé.“

Fidelma se na něho na oko zaškaredila, ale ve skutečnosti jí jeho slova nebyla vůbec nemilá. Když s konečnou platností vystoupila z řeholních řad, odvrhla zároveň i hrubě tkaná roucha z hnědé vlny a nyní se začala strojit, jak se slušelo na princeznu z rodu Eóghanachtů. Eadulf věděl, že takovéto vybrané šaty si

na sebe obléká jen při obzvláště význačných příležitostech; dnes večer ovšem právě taková příležitost nastala.

Ozvalo se jemné zaklepání na dveře a na Fidelmino vyzvání do pokoje vešla žena ve středních letech, s mohutným poprsím a šedivějícími neupravenými vlasy. Soudě podle větrem ošlehané tváře, byla zřejmě zvyklá pobývat spíše na čerstvém vzduchu nežli v palácových zdech. Na sobě měla pohodlné vlněné šaty. Za ruku se jí držel malý hošík, asi tříletý, s kšticí jasně zrzavých vlasů a rysy tváře, které připomínaly Fidelminy.

„Říkala jsem si, že možná budeš chtít dát synáčkovi dobrou noc, než půjdeš na ten hodokvas, paní,“ promluvila její chůva Muirgen.

Fidelma okamžitě poklekla a roztáhla ruce.

Chlapeček se rozběhl k mamince a padl jí do náručí. Potom se od ní odtáhl s tvářičkou zamračenou. „*Muimme* povídala, že jdeš na nějakou hostinu. Budeš pryč dlouho? A kdy se vrátíš?“

Fidelma se vesele zasmála a znovu synka přitiskla k sobě. „Jdeme jenom dolů do hodovní síně, Alchú. To přece víš, kde je. Po jídle se zase vrátíme sem.“

Eadulf se snažil zastřít pohnutí, které se ho zmocnilo. První tři roky života malého Alchúa s chlapečkem nestrávili skoro žádný čas. Téměř bez přestávky byli na cestách, buď z pověření Fidelmina bratra, krále, nebo vyřizovali nějakou záležitost pro církve. Eadulf jasně viděl, jaký vliv to na jejich dítě má, a byl si dobře vědom, že je načase, aby se alespoň částečně usadili. Jejich syn začal být velice nesvůj pokaždé, když vycítil byť jen náznak toho, že se rodiče zase chystají někam na cestu. Eadulf měl před očima neustále výjev, který už viděl tolikrát – Alchú stojí na dlážděném nádvoří paláce, pevně svírá ruku své chůvy a snaží se potlačit slzy při pohledu na to, jak otec s matkou odjíždějí z Cashelu.

„Nikam se nechystáme, Alchú,“ řekl synkovi pevným hlasem, vzal ho do náručí a pak ho vyhodil do vzduchu.

Chlapeček se rozesmál, když tatínkovi zase přistál v rukou, pevně se ho chytil za rameno a modrozelené oči mu jen hrály.

„Vezmeš mě zítra na koně, *athair*?“ zeptal se ho.

„Já tě vezmu, ty štěně,“ oslovila ho Fidelma laškovně – chlapečkovo jméno totiž znamenalo „malý ohař“.

„Pojedeme všichni tři,“ slíbil mu Eadulf a postavil ho na zem. Fidelma povytáhla jedno obočí a mírně se pousmála, věděla

totiž dobře, že Eadulf není rozený jezdec jako ona a před jízdou na koni dává přednost chůzi.

„A teď už buď hodný kluk a utíkej do postýlky. Podíváme se k tobě do pokoje, až se budeme vracet z hostiny, a doufáme, že tou dobou už budeš dávno spát.“

„Dobrou noc, *mathair*, dobrou noc, *athair*,“ řekl jim hošík vážným hlasem. Potom se otočil ke své chůvě a radostně si poskočil. „*Muimme*, zítra půjdu na koně!“ zavolal na ni.

Postarší žena ho vzala za ruku. Pozdravila Fidelmu a Eadulfa krátkým úklonem hlavy a pak chlapečka odvedla.

Eadulf zůstal chvíli beze slova zírat na zavřené dveře. Na jednu věc si ve zdejší jazyce, který musel přijmout za vlastní, nemohl zvyknout, a sice že je jejich syn oslovoval formálním *athair* a *mathair*, oče a matka, zatímco důvěrná forma těchto slov, *muimme* a *aite*, maminko a tatínku, byla vyhrazená pro pěstouny. Mnohokrát už mu vysvětlovali, proč tomu tak je, ale stejně to nikdy nedokázal plně přijmout.

Klanová společnost Pěti království byla zčásti založena také na systému opatrovnictví. Když chlapci a dívky dosáhli věku sedmi let, byli z domova odesláni na vychování do pěstounské rodiny. Byla to běžná praxe ve všech společenských vrstvách, ale především v urozených kruzích. Šlechtici se stávali pěstouny dětí jiných šlechticů, králové si k sobě na výchovu brali děti jiných králů a urozených osob. Rozlišovaly se dva druhy opatrovnictví – z důvodů citové vazby nebo za úplatu. V urozených kruzích šlo většinou o pěstounství z důvodu náklonnosti. Mezi vládnoucími rodinami se totiž tímto způsobem vytvořily pevné citové vazby a vztah opatrovníka a jeho svěřence se považoval za posvátné pouto rovné pokrevnímu příbuzenství. Ve společnosti založené pevně na rodinných vztazích se takto zabraňovalo vzniku konfliktů a válek.

Eadulf uznával, že v mnoha ohledech je toto uspořádání chvályhodné. Příčilo se mu jen, že důležitost pěstounství se odrazila v jazyce právě tak, že pokrevní rodiče se oslovovali formálně, zatímco opatrovníkům připadly výrazy láskyplnější.

„Nad čím přemítáš?“ vytrhl ho z myšlenek Fidelmin hlas.

Eadulf se k ní otočil a krátce se pousmál. „Jen jsem přemýšlel, proč že tvůj bratr nechal na dnešní večer připravit tu velkou hostinu?“

„Je to na paměť velkého básníka a významného církevního hodnostáře našeho lidu, který zemřel před sedmdesáti lety,“ odvětila. „Jmenoval se Colmán mac Lénine.“

„A jeho básně si skutečně zaslouží takovou oslavu?“

„Mnoho lidí ten názor zastává,“ řekla mu. „Říkali mu královský veršotepec mumanský. Ovšem mumanskí opati a biskupové ho velebí především za jeho službu víře. Vystoupil totiž ze služeb cashelského krále a rozhodl se cestovat po naší vlasti a hlásat novou víru. Nakonec založil vlastní klášter v Cluain Uamha.“

„Louka u jeskyně?“ přeložil Eadulf název opatství. „Neleží ten klášter jihozápadně odsud?“

„Máš o našem království velice dobré znalosti.“

„Tudíž předpokládám, že hodokvasu se zúčastní i opat Ségdae z Imleachu?“

„Ne. Právě kvůli Colmánově svátku musí zůstat v Imleachu. Jedním z Colmánových úspěchů bylo nalezení ztraceného chrámu blahoslaveného Ailbeho z Imleachu, který do našeho království přinesl novou víru. Naši předkové, kteří Ailbeho pohřbili, jeho hrobku ukryli, aby ji nikdo nemohl znesvětit. A po čase přišla doba, kdy už na světě nezbyl nikdo, kdo by ono tajemství znal. Až Colmánovi se podařilo tu záhadu rozluštit, a tak byl v Imleachu blahoslaven a od té doby se tam každoročně slaví jeho svátek.“

Eadulf nahlas zauvažoval: „Tak teď nevím, jestli dnešní hostina je na počest básníka, nebo šířitele víry?“

„Dnes si budeme připomínat Colmána coby celého člověka,“ odvětila Fidelma.

V tu chvíli místnost zalil záblesk bílého světla, po němž se ve zlomku vteřiny ozvalo zaburácení hromu. Zahřmění se ještě odkudsi z dálky vrátilo ozvěnou, nakonec utichlo. Na okamžik zavládl naprostý klid, ale pak se ozval zvuk, jako když se na kámen začnou sypat oblázky. Viděli, že od okenní římsy začínají odskakovat ledové kroupy. Eadulf vyhlédl skrze krupobití na nezřetelný obrys městečka v podhradí. Za malou chvíli se z nebe místo krup spustil prudký liják.

„Mělas pravdu, Fidelmo. Skutečně začalo pršet. Ale ještě můžeme doufat, že ani já jsem se nemýlil a půjde jen o rychlou přepršku.“

Krátce poté už oba dva zamířili do velké síně, u jejíž dveří stál na hřídce mladý bojovník Gormán, příslušník královy

tělesné strážce Nasc Niadh. Přátelsky se na ně usmál, když se přiblížili, neboť je provázel při mnoha jejich dobrodružstvích.

„Ty se dnešního večerního hodokvasu nezúčastníš?“ přivítal se s ním Eadulf, když došli až k němu.

Mladík zavrtěl hlavou. „Dnes na mě padl los a musím stát na stráži. Ale to nevadí.“ A otevřel jim dveře do hodovní síně, aby mohli vejít.

Velká síň byla dlouhá, úzká místnost. U dvou podélných zdí byla postavena řada stolů, které končily tabulí napříč, na stupínku v čele sálu. Za ní měl místo král a jeho osobní suita. Na zdech za lavicemi byly háky, na něž si hosté věšeli štíty nebo zástavy, v závislosti na postavení. U stolů byli usazeni vládci několika území Colgúova království, každý z nich provázen štítonošem. Vedle vládců seděly jejich ženy. Nikdo neseděl naproti někomu jinému, obsazena byla jen jedna strana stolu podle zdi. Fidelma se ani nepotřebovala dívat na jejich štíty nebo zástavy, aby je všechny poznala. Věděla také, že správce paláce hosty usadil, jak náleží podle jejich postavení, aby se předešlo zbytečným sporům.

Na stupínku už byl napravo od prázdného králova křesla usazený Fidelmin bratranec Finguine, mladý následník trůnu. Po jeho pravé ruce měl místo vrchní brehon Áedo a jeho zástupce Aillín. Velitel královy osobní strážce Caol byl jediný, kdo měl povoleno ponechat si v hodovní síni meč, a nyní stál za prázdným křeslem. Na levé straně byli ostatní členové královského dvora se svými dámami. Fidelma s Eadulfem kývali na pozdrav a kráčeli ke svým místům nalevo. Na hostinu se v síni sešlo zhruba čtyřicet stolovníků.

V jednom rohu za vyvýšeným stolem stál *fear-stuic*, trubač, který na jakési tajné znamení pozvedl nástroj k ústům a třikrát do něj krátce zadul.

Závěs za královým křeslem se pohnul a zpoza látky se vynořila baňatá postava Beccana, nově ustanoveného správce Colgúova paláce, který v ruce třímal berlu, odznak úřadu. Beccan zaujal místo vedle Caola a udeřil berlou třikrát o zem. Všichni shromáždění povstali. Na chvíli se rozhostilo ticho, pak si nový správce odkašlal a oznámil, že přichází král.

V tu chvíli už se Colgú skutečně vynořil zpoza zástěny za královským křeslem a zdálo se, že ho všechny ty oficiality uvádějí do rozpaků. Při pohledu na jeho rudé vlasy a rysy tváře bylo zcela zřejmé, že jde o Fidelmina bratra. Beccan znovu udeřil berlou

o podlahu a začal hlasitě předříkávat: „Přivítejte Colgúa, syna Failbeho Flanna, syna Áeda Dubh...“

Colgú se sesunul do křesla a pozvedl ruku, jako by chtěl správce umlčet.

„Děkuji, Beccane,“ promluvil rozmrzele. „Ale soudím, že všichni přítomní znají mé předky.“

Beccan překvapeně zamrkal a ve tváři se mu objevil dotčený výraz.

„Ale protokol nařizuje...“ začal namítat.

„Dnes večer jsme mezi přáteli, Beccane,“ usmál se Colgú. „Protokol si můžeme pro tentokrát odpustit. Jistě jsou chvíle, kdy je třeba dbát na společenské ceremonie, ale pak jsou také příležitosti, při nichž se můžeme mezi svými bližními uvolnit.“ Pokynul jednomu ze sloužících, který stál trpělivě opodál a držel džbán s vínem. Mladík ihned přispěchal a nalil víno králi do poháru. Pak Colgú vstal a pozvedl pohár ke shromážděným.

„Přátelé, dnes večer vás chci uvítat já. Na zdraví mužů, a ženy ať jsou navždy živý!“

Byl to prastarý přípitek a všichni hosté povstali a odpověděli králi stejně.

Jakmile se přítomní znovu usadili, otevřely se postranní dveře a do síně vešla řada sloužících přinášejících čerstvě připravené pokrmy – pečení z divočáka, srnčí a dokonce i skopové. Každou mísu obsluhoval jeden *dáilemain*, jehož úkolem bylo krájet hostům maso, a kromě nich byli u tabule přítomni ještě *deoghbhair*, šenkové, kteří dohlíželi, aby měli stolovníci stále co pít. Kromě pečeného masa byly na stolech podnosy s kachními vejci, klobásami, různé druhy brukve ochucené divokým česnekem a pórek a cibule vařené v másle. A to byl teprve první chod!

„Rád bych věděl, komu dnes večer připadne hrdinův díl,“ pošeptal Eadulf Fidelmě s úsměvem. Už věděl, že ve zdejších končinách se při význačných hostinách dává člověku, který se vyznamenal obzvláště chrabrým činem, nejlepší porce masa – hrdinův díl, *curath-mir*.

„Předpokládám, že Beccan to za chvíli vyhlásí,“ šeptla mu Fidelma, „pokud tedy dokáže překousnout nespokojenost nad tím, jak ho můj bratr před chvílí přerušil, když chtěl dnešnímu shromáždění dodat oficiální ráz.“

V ten okamžik se u hlavního vchodu do hodovního sálu začalo něco dít – vešel jimi mladý králův bojovník Gormán, zastavil

se a váhavě se mračil. Beccan pohlédl letmo po Colgúovi, ale když viděl, že král je právě hluboce zabrán do rozmluvy se svým vrchním brehonem Áedem, rychle vyrazil ke Gormánovi přes síň sám. Fidelma sledovala jejich krátkou, ale vzrušenou rozmluvu. Pak se Beccan vydal spěšně zpět ke králi, postavil se mu po boku, sklonil se k němu a cosi mu pošeptal. Zdálo se, že se na okamžik o něčem přou, potom ale Beccan pokrčil rameny, napřímil se a udělal na Gormána jakýsi posunek. Mladý voják se otočil a vyšel ze síně.

„To bych ráda věděla, oč se jedná,“ promluvila Fidelma k Eadulfovi polohlasem. Její muž si ovšem mezitím hladově měřil srnčí pečeni, která na stole čekala na rozporcování, a tak si události v sálu nestihl povšimnout. Teď na Fidelmu nepřítomně pohlédl.

Vtom už se ale dveře znovu otevřely a Gormán do hodovní síně uváděl nevýrazného muže oděného v řeholním rouchu. Mnich se na okamžik nejistě zarazil, jako by chtěl zjistit, kde se to vlastně ocitl. Všichni hosté utichli a zadívali se na neznámého příchozího.

„Jen vstup, bratře Lennáne, a připoj se k nám,“ zvolal Colgú. „Slyšel jsem, že ses k nám vypravil z Mungairitu a neseš mi důležitou zprávu. Pojď, máš za sebou namáhavou cestu, občerstvi se tedy s námi na hostině a můžeme tu záležitost probrat při jídle.“

Nově příchozí se rozhlédl kolem sebe a měřil si společnost tmavýma očima, zapadlýma v nažloutlé tváři.

Brehon Áedo si mužovu váhavost zjevně vysvětlil rozpaky nad přítomností urozených osob z královského rodu Eóghanachtů, a tak povstal ze svého místa vedle krále a s přátelským úsměvem mnichovi pokynul, aby šel dále.

Řeholník se podle všeho konečně vzpamatoval a zdálo se, že se trochu napřímil v ramenou; pak vykročil ke stupínku, na němž seděl král a jeho dvořané. Zatímco kráček vpřed, pravou rukou zalovil pod rouchem, jako by odtamtud chtěl vytáhnout listinu se vzkazem. Ovšem místo aby zamířil k místu, na něž mu ukázal brehon Áedo, došel až ke Colgúovi – a pak se stalo něco zcela nepředstavitelného. Mnichovi se v ruce náhle objevila dýka, jako by ji tam kdosi přičaroval, a muž se vrhl na krále. „Vzpomeň na Liamuin!“ zvolal hlasem blízcím se vřískotu a zarazil zbraň Colgúovi do hrudi.

Král se nechápavě zadíval na krvavou skvrnu, která mu

začala prosakovat tunikou. Všichni přítomní byli činem tak ochromeni, že se na okamžik rozhostilo naprosté ticho. Pak útočník znovu pozvedl ruku, ale nežli stačil krále znovu bodnout, brehon Áedo se s hlasitým výkřikem vrhl před Colgúa. Nůž zasáhl brehona a zabořil se mu hluboko do hrdla. Áedo se zhroutil na krále. Byl mrtev.

Útočník se pokusil zbraň vytáhnout z nehybného těla, zjevně odhodlán krále znovu napadnout. Vykřikl tatáž slova jako před okamžikem: „Vzpomeň na Liamuin!“ Když ale vzhlédl od Áedova těla, uviděl nad sebou Caola, velitele královny tělesné stráže, jak se k němu blíží s napřaženým mečem. Ze všech sil se pokusil vyprostit dýku z krku mrtvého brehona a téměř se mu to podařilo, ale vtom už Caol udeřil. Jeho meč projel útočnickovým srdcem a bylo zřejmé, že muž byl mrtev ještě dříve, nežli jeho tělo dopadlo na podlahu.

V tu chvíli už se v sálu ozval ohlušující řev zděšených hlasů. Beccan stál na místě, neschopen pohybu, ve tváři bledý jako smrt.

Eadulf jako první doběhl k brehonovi Áedovi, ale jediný pohled mu stačil, aby poznal, že mu již není pomoci. Odvalil tedy jeho tělo ze zhroucené postavy Colgúa a rychle krále prohlédl. Král byl v bezvědomí a z rány na prsou mu stále prýštila krev. Eadulf cítil, že hned za ním stojí vyděšená Fidelma.

„Ještě dýchá, ale jeho život visí na vlásku,“ řekl jí.

„Odpusťte mi troufalost, ale myslím, že k ošetření krále jsem zde nejpovolnější já.“ Byl to hlas bratra Conchobhara, lékaře a apatykáře, který se o Colgúa i Fidelmu staral od chvíle, co se narodili.

Eadulf mu okamžitě ustoupil. Stařec měl pravdu. Nebylo třeba se o to přít.

„Bude žít?“ zeptala se ho Fidelma a hlas se jí obavou lámal.

„Udělám vše, co bude v mých silách,“ prohlásil bratr Conchobhar pevným hlasem. „Zbytek bude záležet na Bohu.“ Přiklekl vedle krále a začal Colgúovi vyhrnovat tuniku a košili, aby ránu ohledal.

Hosté v hodovní síni stále zmateně přecházeli sem a tam, hovořili vzrušenými hlasy a někteří se snažili vypovídat z toho, čeho byli právě svědky.

Finguine, následník trůnu, v tu chvíli vyskočil na stůl, zavolal na přítomné, aby se utišili, a zatleskal, aby dodal svým slovům důrazu.

„Je tu hrozný hluk, a ten ničemu nesvědčí,“ křikl, když se vřava trochu zmírnila. „Všichni se teď rozejděte, ať se mohou lékaři o krále v klidu postarat.“

Hosté se neochotně začali trousit ke dveřím hodovního sálu, které teď byly rozraženy dokořán. Po jedné jejich straně stál Gormán, ruku na jílci meče, a očekával rozkazy.

Bratr Conchobhar vzhlédl k Eadulfovi. „Musíme ho nechat přenést do ložnice, tam mu budeme moct ránu lépe ošetřit.“

Eadulf se rozhlédl a pohledem našel správce Beccana. Zdálo se, že muž se ještě stále nevzpamatoval z utrpeného duševního otřesu. „Pomoz mi Colgúa odnést k němu do komnaty.“

Beccan na něho němě zíral, jako by mu nerozuměl.

„Hned teď!“ štěkl po něm Eadulf.

Správce zamrkal a potom se konečně probral a uvědomil si své povinnosti. Přistoupil k nim a pomohl Eadulfovi zvednout královo nehybné tělo, přičemž bratr Conchobhar šel před nimi z hodovní síně.

Když si Eadulf všiml, že se Fidelma chystá jít s nimi, řekl jí: „Tady nám teď nebudeš nic platná; bylo by lepší, kdyby ses pokusila zjistit, kdo byl ten útočník a proč krále napadl!“

Fidelma se na něho na okamžik zadívala, jako by se chtěla přít. Věděla ale, že Eadulf má pravdu, a tak se nakonec otočila zpět do sálu, kde stál brehon Aillín nad tělem brehona Áeda a mrtvého mnicha a mlčky si je prohlížel. Vtom už se vedle ní objevil Finguine s pohárem vína. Beze slova jí ho podal. Přijala ho a zhluboka se napila dvěma velkými doušky. Cítila, jak se jí v těle rozlévá teplo a v žilách jí zase začíná kolovat krev po otřesu, který v posledních okamžicích prožila. Zdálo se, že všichni jsou rozrušení a nikdo neví, co si počít.

„Musím se teď ujmout vlády, dokud... dokud se Colgú neuzdraví,“ promluvil Finguine tichým hlasem. Znělo to, jako by Fidelmu žádal o dovolení.

Než stačila odpovědět, brehon Aillín si nervózně odkašlal.

„A jelikož je nebohý brehon Áedo po smrti, jako jeho zástupce se nyní budu muset o právní záležitosti postarat já.“ Byla pravda, že v radě brehonů byl Aillín po Áedovi druhý nejvýznamnější člen. „Ale tobě, coby králově sestře a zároveň *dálaigh*, bych byl velmi vděčný za pomoc, paní,“ dodal zdvořile. „Je všeobecně známo, že máš v těchto záležitostech velké zkušenosti.“

„Dobrá tedy, brehone Aillíne,“ odvětila Fidelma po chvíli. „Budeš-li ty nebo můj bratranec Finguine potřebovat jakoukoli radu, s důvěrou se na mne obraťte.“

Finguinovi se podle všeho ulevilo, že se ten nesnadný okamžik obešel bez nepříjemností. Otočil se k brehonu Aillínovi. „Vraha do síně uvedl Gormán,“ řekl mu. „Bude tedy zřejmě nejlepší, když nejprve vyslechneš jeho?“

Velký sál byl nyní téměř liduprázdný. Kromě brehona Aillína a Fidelmy zůstali mezi stoly, stále obtěžkanými netknutými pokrmy, jen Finguine a Caol. Gormán stál dosud u dveří, ale když na něho Caol zavolal, mladý bojovník k němu nejistým krokem a s tváří pobledlou vykročil.

„Pověz mi, co o tom muži víš, Gormáne,“ vyzval strážného brehon Aillín a pokynul směrem k mrtvému tělu vraha.

Gormán stiskl rty a lehce pokrčil rameny. „Nemám ti mnoho co říct. Byl jsem na strážu u dveří hodovní síně, vyšla na mne služba. Vtom ke mně přišel strážný od hlavní brány do paláce a s sebou vedl toho mnicha.“

„Kdo byl ten strážný?“ zeptal se brehon Aillín.

„Luan, kterému se přezdívá Ohař“.

„Caole, pošli někoho, ať vyhledá Luana,“ poručil Finguine, nežli pokynul Gormánovi, aby pokračoval.

„Luan mi pověděl, že ten řeholník přišel k bráně a tvrdil, že je bratr Lennán z Mungairitu a že přináší králi důležitý vzkaz. Ničím nevzbuzoval podezření. Vypadal jako docela obyčejný mnich. I mně zopakoval účel své návštěvy a ještě dodal, že ta zpráva je velice důležitá, ale je určena jen uším samotného krále. Proto jsem mu řekl, ať počká venku, vešel jsem do hodovní síně a pověděl o něm správci. Beccan pak šel přímo za Colgúem a sdělil mu, oč se jedná. Potom mi Beccan pokynul, abych návštěvníka pustil dál, což jsem udělal. Zbytek jste všichni viděli na vlastní oči, já jsem se mezitím vrátil ven před sál.“ Povzdechl si, obrátil k Fidelmě ustaranou tvář a žalostně dodal: „Nemohl jsem tomu zabránit, paní.“

„Nikdo tě z ničeho neviní, Gormáne,“ řekla mu Fidelma. „Všechny nás to naprosto zaskočilo.“

„Zatím jsme se nedozvěděli nic, co by nám jakkoliv pomohlo,“ řekl polohlasem brehon Aillín. „Nejlepší bude prohlédnout teď tělo bratra Lennána.“

V tu chvíli se otevřely dveře a objevil se v nich Caol, který se

vracel s dalším vojákem. Ten se kolem sebe ustrašeně rozhlížel, když se k nim blížil.

„Je to pravda?“ otázal se nově příchozí šeptem. „Skutečně je král těžce raněn?“

„Je to tak,“ přikývl brehon Aillín, „ale Bohu buď díky, stále je naživu. Ovšem brehon Áedo je mrtev. Teď potřebujeme, abys nám řekl vše o tom muži, z něhož se vyklubal vrah.“

„Vůbec jsem to netušil,“ vyhrkl strážný, očividně vystrašený. „Měl jsem být podezřívější... ale obelstil mě.“

Brehon Aillín se mdle pousmál. „Jen nám pověz, jak to bylo.“

Voják vraštil čelo, jako by se snažil přesně si vzpomenout.

„Měl jsem zrovna hlídku u brány, když k paláci začal do svahu stoupat jakýsi muž v řeholním roucho. Kráčel klidně a sebejistě. Došel až ke mně a oznámil mi, že je bratr Lennán z opatství blahoslaveného Nessána a že přichází z Mungairitu a přináší králi Colgúovi důležitou zprávu. Věděl jsem, že král s hosty právě slaví Colmánův svátek, a také jsem to tomu člověku pověděl. Odvětil, že musí s králem hovořit okamžitě a že za to ponese sám zodpovědnost, když ho vyruší. Nařídil jsem ostatním strážným, aby zůstali u brány, a sám jsem bratra Lennána vyzval, aby mne tedy následoval k hodovní síni. Tam jsem promluvil s Gormánem a návštěvníka mu předal.“

Brehon Aillín se už už chystal strážného propustit, když vtom se k Luanovi obrátila Fidelma se zadumaným výrazem.

„Počkej ještě, Luane. Proč jsi řekl, že jsi *měl být* podezřívější? Proč tě ta slova napadla?“

Strážný se zatvářil nešťastně a olízl si oschlé rty.

„Paní, z Mungairitu v zemi kmene Uí Fidgente je to sem pěšky daleká cesta, ale přitom ten mnich kráčel k bráně svižně, jako by sotva přicházel z městečka pod hradem, kdepak z Mungairitu. Ani jeho vzezření nevypovídalo o tom, že by byl na cestě nějak dlouho. Neměl zmačkané ani zaprášené roucho, a dokonce neměl ani poutnickou hůl.“

„Mohl se sem přece dostat na koni, nebo se svézt na voze či lodí, a také mohl cestou odpočívat,“ poznamenal brehon Aillín. „Od toho jsou přece hostince a noclehárny.“

„Ale on řekl, že přišel pěšky,“ zopakoval Luan. „Mohl se ovšem někde převléct a přezout, než vyrazil k paláci. To by vlastně bylo pravděpodobné.“

„Je to dobrý postřeh,“ poznamenala Fidelma. „Nemuselo to

ale vzbudit tvé podezření. Nic si nevyčítej, Luane. I kdybys byl o svých pochybnostech promluvil, stejně by mu to v jeho činu nezabránilo.“

„Ale ještě je tu jedna věc...“ promluvil znovu Luan.

„A sice?“ otázal se brehon Aillín trochu netrpělivě.

„Těsně předtím, než začala hostina, byla průtrž mračen. Netrvala dlouho, ale byla velice prudká. Sáhnete na můj šat. Stál jsem na stráži a nestihl jsem se včas schovat.“

Natáhl k nim ruku a Fidelma mu sáhla na rukáv. Byl dosud vlhký.

Luan pokračoval: „A přitom ten mnich měl suché roucho, když se objevil u brány, ačkoliv to bylo jen chvílku poté, co přestalo pršet. To tedy znamená, že nemohl jít zdaleka.“

„Uvažuješ velice bystře, Luane,“ promluvila Fidelma tiše. „Ale i tak by se pro to dalo najít nějaké vysvětlení. Proto opakují: z ničeho se neviň. A teď už se můžeš vrátit ke svým povinnostem.“

Jakmile Luan vyšel z hodovní síně, Fidelma se otočila k místu, kde ležela mrtvola vraha – přesně tam, kam se zhroutila. Jen kousek od ní leželo tělo brehona Áeda.

„Myslím, že můžeme nebohého Áeda nechat odnést do kaple a zatím prohlédnout tělo toho útočníka a pokusit se zjistit, o koho šlo,“ navrhla.

Brehon Aillín vyřídil rozkaz Caolovi, který zavolal dva sloužící a nařídil jim, aby se ujali těla zavražděného vrchního muman-ského brehona. Aillín se postavil vedle Fidelmy, která stála nad nehybným vrahem a zkoumavě na něj hleděla. Potom mrtvému přiklekla k nohám, a aniž se jich dotkla, začala si prohlížet jeho boty. Byl to druh, kterému se říkalo *cuarán*, boty z nasedmkrát přeložené kůže, která tvořila podrážku a byla dost silná, aby se lehko neobnosila. Tento pár byl ale neobvyklý, neboť kůže byla prošíta a pod ní byl přichycen dřevěný klín, který sloužil jako podpora paty.

„Jedno je jisté,“ prohlásila, „Luan se nemýlí. Vrah v těch botách nešel nijak daleko. Jsou poměrně nové a kůže na podrážce je sotva ochozená. Také je vidět, že jsou velmi umně vyrobené. Takovou obuv by v žádném případě nemohl vlastnit obyčejný chudý mnich. Ach, a všiml sis těch rýh na kůži na vnitřní straně bot? Od čeho by mohly být?“

Brehon Aillín stiskl rty. „Že by ten člověk měl nějakou vadu chůze a co chvíli si zavadil jednou nohou o druhou?“

Fidelma zavrtěla hlavou. „Když kráčel do hodovní síně, ničeho takového jsme si přece nevšimli. Ale jedno vysvětlení mě napadá – ty rýhy mohly způsobit třmeny, kdyby ten člověk jel delší dobu na koni.“

Brehon Aillín se zatvářil zahanbeně, jelikož šlo o velice jednoduchou, ale přitom zřejmě správnou úvahu. „To je možné,“ připustil.

Fidelma pokračovala v prohlídce. „Šat má prostý, obyčejné řeholní roucho bez jakýchkoliv ozdob. Je utkáno z dobré vlny a látka je pěkná a hustá, ale nejde o nic mimořádného.“

„Až na to, že je ten šat suchý,“ pronesl brehon Aillín polohlasem, „jak už si povšiml Luan.“

„V pase má uvázaný *criss*, provaz místo opasku,“ pokračovala Fidelma, „ale nic jiného nevidím. Dalo by se přitom čekat, že bude mít u pasu zavěšený nějaký vak, jaký u sebe řeholníci na cestách nosívají. Pojď, pomoz mi ho převalit na záda, podíváme se, zda nenajdeme ještě něco dalšího.“

Společnými silami tělo opatrně převrátili.

Fidelma nechala Aillína, aby mrtvému rychle prohledal šat, ale brehon vzápětí s povzdechem ustoupil a prohlásil: „Pod rouchem neskrývá nic, co by nebylo vidět, ale jedné zvláštní věci jsem si povšiml – jeho spodní košile.“

Fidelma se k tělu sklonila, a ještě než se látky dotkla, už od pohledu poznala, o jaký materiál se jedná. „*Sróll*?“ otázala se udiveně.

„Satén, přesně tak. Má saténovou košili, ne lněnou nebo vlněnou, jakou nosí většina řeholníků,“ přitakal brehon.

„Jeho šat bude tedy třeba důkladně prozkoumat, zda někde nemá výšivku, která by nám napověděla, odkud pochází,“ řekla Fidelma. „Je ale velice zvláštní, že ten člověk u sebe nemá žádný vak ani jiné zavazadlo, jak by se u osoby na daleké pouti dalo očekávat. Pojďme si nyní prohlédnout jeho vzezření, zda nám něco nenapoví.“

Zadívala se do tváře muže, který napadl jejího bratra. Teprve nyní, při bližším ohledání, viděla, že mrtvému může být sotva pětadvacet let. Jeho vyzáblá nažloutlá tvář totiž na první pohled působila mnohem starším dojmem. Na tvářích i pod nosem byl hladce oholen, ale kůže měla namodralý nádech a vypovídala o tom, že se zřejmě holil častěji než většina mužů. Vlasy kolem tonzury měl husté a tak černé, že až přecházely do modra, stejně

jako jeho obočí. I oči, upírající se prázdně vzhůru, byly tmavé. Když se Fidelma přesvědčila o jejich barvě, sehnula se k mrtvému a zatlačila mu víčka, přičemž se snažila nedat najevo, jak se jí ten úkon oškliví – tělo už totiž mezitím začalo chladnout. Potom se s přemáháním dotkla kůže na hlavě, kde měl mrtvý vyholenou tonzuru svatého Jana, jakou nosívali mnichové v Pěti královstvích narozdíl od římské tonzury svatého Petra.

„Povšimni si, jak je jeho lysina bledá – kolečko bílé kůže, které se vůbec nepodobá jeho větrem ošlehané zahnědlé tváři a pažím. Domnívám se, že si vlasy oholil teprve nedávno.“

„Pochybuješ tedy, že šlo skutečně o mnicha?“ otázal se jí brehon Aillín.

„Musíš sám uznat, že se projevil jako velice neobvyklý řeholník,“ poznamenala Fidelma suše. „Ale dojít ihned k takovému závěru by bylo předčasné. Pro tuto chvíli můžeme říct jen tolik, že si tonzuru vyholil před nedávnem. Nyní mu sejmeme šat, podrobně ho prozkoumáme a také si prohlédneme jeho tělo a pokusíme se z něj něco vyčíst.“

„Z jeho těla?“ zamračil se brehon Aillín.

„Člověk si může změnit šat, stříh vlasů – do určité míry i tvář –, ale tělo si proměnit nedokáže.“

„Možná bych mrtvého měl prohlédnout já,“ zamumlal brehon Aillín nejistě.

„Už jsem za život viděla nespočet mrtvol, Aillíne, jak je ti jistě známo. Nemusíš tedy mít obavy o můj jemnocit.“

V tu chvíli se do síně vrátil Eadulf.

„Král je stále naživu,“ řekl jim, nežli se ho stačili zeptat. „Rána je hluboká, ale čistá, a zatím se neobjevují známky infekce. Krvácení se podařilo zastavit a bratr Conchobhar je stále po králově boku. Colgú se zatím neprobral, ale to je možná dobře, protože spánek je posilující a snad pomůže ránu zhojit.“

Fidelma na okamžik stiskla rty. Jediná otázka, kterou jí Eadulf nezodpověděl – a na niž dosud nikdo neznal odpověď –, zněla: bude Colgú žít? Několikrát se zhluboka nadechla, než pokynula k tělu.

„Přicházíš v pravý okamžik, Eadulfe, nyní se nám totiž budou hodit tvé znalosti. Právě jsme se chystali prohlédnout tělo toho vraha.“

„A co ta slova, která vykřikl, než zaútočil? Neví někdo, čeho se týkala?“

Na okamžik se na něho nechápavě zadívali.

„Vzpomeň na Liamuin!“ zopakoval ta slova Eadulf. „Kdo to je Liamuin? Říká vám to jméno něco?“

„Je to neobvyklé jméno,“ poznamenala Fidelma zaskočená, že sama docela zapoměla na vrahovo zvolání těsně předtím, než na jejího bratra zaútočil dýkou.

„Jde o ženské jméno,“ ozval se Finguine. „Neznamená to slovo ‚půvabná‘?“

„Liamuin není běžné jméno, ale také není výjimečné,“ namítla Fidelma. „Ať tak či tak, měli bychom se vrátit k prohlídce mrtvého – pokud se nemýlím, právě jsme se blížili k závěru, že nemuselo jít nutně o řeholníka.“

„Mrtvý u sebe nemá nic, co by nám napovědělo, odkud pochází,“ dodal brehon Aillín. „Je dost dobře možné, že se za mnicha jen vydával. Pod řeholním rouchem má saténovou košili.“

Eadulf se mírně ušklíbl, ale pokusil se ten cynický výraz skrýt. „Nedá se tvrdit, že by u opatů, biskupů a jiných zámožných prelátů bylo něco neslýchaného odívat se do tak drahých látek,“ poznamenal.

„Ale co u člověka, který o sobě tvrdí, že je jen posel, a má na sobě prostý svrchní šat jako tento?“ namítl brehon Aillín.

„Ano, to je neobvyklé,“ připustil Eadulf. „Něco dalšího?“

„Na nohou má pěkné boty, které se zdají být téměř nové, v žádném případě to nevypadá, že by v nich ušel nějakou větší vzdálenost. Jsou ale zvláště odřené, vypadá to jako rýhy od třmenů – jako že jel na koni,“ odvětila Fidelma. „A rozhodně nezmokl v té průtrži mračen, která se spustila jen chvíli předtím, nežli na hrad dorazil.“

„A všimli jste si ještě další podezřelé věci?“ otázal se jich Eadulf.

Fidelma mírně pozvedla jedno obočí, ale neodpověděla.

„Když napadl Colgúa, nevšiml jsem si, že by měl na krku krucifix, a ani teď žádný nevidím, když tu přede mnou leží. Nemá prostý křížek, který by hlásal jeho chudobu, ani zdobný, který by vypovídal o jeho postavení v církvi. Je to přece neobvyklé, aby osoba duchovního stavu neměla na krku kříž.“

Fidelma se spokojeně usmála. „To je velice správná úvaha, Eadulfe.“

Eadulf si nějakou dobu tělo v tichosti prohlížel a teprve pak vzhlédl a pochopil, že ostatní čekají, až od něho uslyší další postřeh.

„Podle jeho rukou soudím, že nepracoval manuálně, protože na nich má měkkou kůži, zvláště na dlaních, kde se tvrdá práce podepisuje nejvíce. Nehty má pečlivě zastřižené a upravené a,“ pozvedl pravou ruku mrtvého, „na palci a ukazováku má tmavou skvrnu. Odhaduji, že jde o inkoust. Vlasy má ostříhané a vousy oholené. Celkově bych soudil, že šlo o člověka, který si dával záležet na dobrém vzhledu.“

„Něco dalšího?“ otázala se Fidelma.

„Hlavní teď bude zamyslet se,“ pronesl Eadulf s důrazem, „nad jménem té ženy, jež vrah vykřikl. Ať už je to kdokoliv, útočník předpokládal, že tvůj bratr při první zmínce pochopí, o koho jde. Při výpadu dýkou vykřikl: ‚Vzpomeň na Liamuin!‘ Jistě zde musí být někdo, kdo to jméno zná a ví, o koho se jedná.“

Tu noc nemohl Eadulf usnout, protože Fidelma vedle něho sebou neklidně házela; neodvažoval se ale nic říct a jen doufal, že se jí nakonec podaří upadnout do tolik potřebného spánku. Zřejmě musel v jednu chvíli sám usnout, protože náhle se prudce probudil. Zašátral rukou na lůžku vedle sebe, ale bylo prázdné a chladné. V místnosti panovala tma, ačkoliv bouřková mračna už dávno odnesl silný západní vítr. Chvíli mžikal, aby si oči přivykly. Měsíc začal sotva dorůstat, ještě nedosáhl ani první čtvrti, a tak poskytoval jen málo světla.

U okna stála postava a hleděla do noci venku.

„Fidelmo?“

Jeho žena se k němu otočila a promluvila: „Odpusť, Eadulfe. Nechtěla jsem tě vyrušit.“

Z hlasu jí zazníval tón, který ještě nikdy neslyšel; vmžiku vyskočil z lůžka, přispěchal k ní a vzal její chladné ruce do dlaní.

„Tys plakala.“ Zvedl ruku a špičkami prstů jí něžně otřel slzy z tváří. Popotáhla nosem, ale neodpověděla.

„Tvůj bratr je silný muž. A bratr Conchobhar má obrovské zkušenosti, jistě se o něho dobře postará.“ Eadulf se snažil, seč mohl, aby ji utěšil.

Fidelma skrytá ve stínu pomalu přikývla. „Bratra Conchobhara znám, co si pamatuji – dělal v paláci apatykáře, už když jsem byla malá. Na světě není lékař, kterému bych život svého bratra svěřila s větší důvěrou.“

A pak k Eadulfovu úžasu vzlykla, až nad tím srdce usedalo. Fidelma nebyla z lidí, kteří by dávali najevo emoce. A Eadulfovi se jen v hrstce případů podařilo nahlédnout pod téměř neproniknutelnou masku, kterou si Fidelma v průběhu života vytvořila.

Jen tu a tam uviděl záblesk jejích skutečných citů, její citlivosti a zranitelnosti, které se v roli právničky naučila skrývat a nahradila je neúprosnou logikou. Odmítala omlouvat hlupáky a osoby, které podléhaly předsudkům, naučila se vyjadřovat ostře a jednat zpříma. Eadulf byl jediný člověk, který znal skutečnou Fidelmu, ženu skrývající se pod svrchní slupkou, ale i jeho uvádělo v úžas, když viděl, jak jí pokus o vraždu bratra otřásl.

Věděl, že ji nemůže utěšit, když jí řekne, že plakat v takovou chvíli je přirozené, ani když bude tvrdit, že všechno jistě dobře dopadne. Znal ji natolik dobře, že mu bylo jasné, že otřepané fráze jí nepomohou.

„Vím, jak moc máš bratra ráda,“ řekl jí a něžně svíral její zkrehlé ruce ve svých.

„Je to poslední člověk, který mi z naší rodiny zbývá,“ štkala. „Matka zemřela při mém porodu a otec nedlouho poté. Můj nejstarší bratr Forgartach zahynul, když jsem studovala právo. Je tedy samozřejmé, že jsme si s Colgúem blízcí.“ Zprudka vydechla a otřásla se. „Zůstávali jsme ve styku, i když jsem studovala a posléze vstoupila do kláštera. Vídali jsme se, kdykoliv to bylo možné.“

„Máš ale také spoustu bratranců a sestřenic. Třeba Finguina, následníka tvého bratra.“

„Ale s nikým z nich si nejsem tak blízká jako s Colgúem, ačkoliv je naše společnost založená na příbuzenství. Rodinné vazby jsou nám nade vše a genealogové velice přesně zaznamenávají linii našich předků. Náš rod sahá až k počátku věků.“

Eadulf sklonil hlavu na znamení, že je mu to známo. „Slyšel jsem už váš *forsendud* – chvalo zpěv na předky.“

„Žádný král ani klanový náčelník nemůže být uveden do úřadu, dokud před shromážděním nezazní *forsendud* na jeho předchůdce,“ přikývla Fidelma, setřela si z tváře poslední slzu a s hrdotí v hlase dodala: „Colgú je padesátým devátým potomkem rodu Éber Finna, syna Milidha, zakladatele našeho Jižního království. A právě osm synů Milidha-válečníka, jehož rodné jméno znělo Golamh, přistálo spolu s kmenem Gaelů u břehů tohoto ostrova a usadili se zde. Bylo to v čase před naším časem, kdy se museli utkat se starými bohy a démony...“ Odmlčela se, a ačkoliv jí Eadulf ve tmě neviděl do tváře, byl si téměř jist, že se usmívá. „Tak nám to aspoň vyprávějí zdejší legendy.“ Znovu se

rozhostilo ticho, nakonec si povzdechla. „Zanedlouho se rozední. Už nepůjdu spát. Zapal svíci, Eadulfe, a přines nějaké víno.“

Eadulf pocítil uspokojení, že se mu podařilo Fidelmu rozptýlit a že pozapomněla na svůj smutek. Chápal, že nedokáže spát, ale sám se cítil unavený a rád by si ještě lehl. Neodporoval ale, vzal svíčku ze stolu a vykročil ke dveřím, neboť věděl, že venku na chodbě je neustále zapálená lampa, od níž si může svíčku připálit. Otevřel dveře komnaty, když vtom uslyšel jakýsi tichý zvuk.

Před jejich ložnicí stál Enda, mladý voják z královny stráže. Byl tam na hlídce.

„Je všechno v pořádku, příteli Eadulfe?“ otázal se ho bojovník. Eadulf přikývl. „Jen nemůžeme spát, nic víc.“

Vtom už se ve dveřích objevila Fidelma, která se mezitím zavinula do vlněného plédu.

„Co se děje?“ zeptala se. „Neseš nám nové zprávy o Colgúovi?“

„Ne, paní,“ odpověděl Enda. „Caol mě sem postavil na stráž. Omlouvám se, že jsem vás vyrušil.“

„Nevyrušils nás,“ ujistil ho Eadulf a připálil si svíčku od lampy. „Dobrou noc.“ Otočil se, vešel do komnaty, kývl na vojáka a zavřel za sebou dveře.

„Caol se očividně obává, že ten útočník nejednal sám,“ pronesla Fidelma zamyšleně a vrátila se na lůžko, zatímco Eadulf hledal místo, kam postavit svíčku, aby jim její slabé, mihotavé světlo co nejvíc posloužilo.

„Je opatrný, a to je jen dobře,“ prohlásil Eadulf, nalil dva poháry vína a vrátil se s nimi na lůžko. „Vždycky je lepší být ostražitý, dokud se o tom případu nedozvíme více.“

„A s vyšetřováním nemůžeme začít, dokud se nerozední,“ povzdychla si Fidelma. „Tak jsi to myslel?“

„Částečně. Zdá se, že odpověď na všechny otázky nalezneme, až zjistíme, kdo je nebo byla Liamuin a proč si na ni měl Colgú vzpomenout ve chvíli, kdy se vrah chystal ukončit jeho život. Před několika okamžiky jsme hovořili o předcích. Nebyl ve vaší rodové linii někdo toho jména?“

Fidelma si přitáhla kolena k bradě a objala je rukama.

„Domnívám se, že ne.“ Náhle prudce zvedla hlavu a zalapala po dechu. „To jsem ale nedovtipná! Nejmenovala se Liamuin jedna z pěti sester svatého Patrika? Nebyla právě ona matkou

Sechnalla? Toho veršotepce, který napsal o Patrikovi onu slavnou báseň?”

„*Audite, omnes amantes Deum...*“ zarecitoval Eadulf úvodní slova básně, „*Sancta merita viri in Christo beati Patrici Episcopi...* Slyšte všichni, kdo milujete Boha, o svatém biskupu Patrikovi, blahoslaveném muži v Kristu...”

Náhle ale utichl, protože ho v tu chvíli něco napadlo. „Myslíš, že ten útok mohl mít něco společného s církví? Neslaví se snad pozítří svátek blahoslaveného Sechnalla?”

Fidelda stiskla rty, na zlomek vteřiny se zarazila, ale nakonec zavrtěla hlavou. „Tyto tradice dodržují na severu a ve Středním království Midhe. Jak by se Colgú mohl dostat do rozepře kvůli matce blahoslaveného Sechnalla z Midhe?”

„Vždyť víš, že mezi opatstvím v Ard Macha a v Imleachu panuje silné nepřátelství a Ard Macha tvrdí, že jejich opat by měl předsedat všem biskupům z Pěti království,“ připomněl jí Eadulf.

Fidelda pokrčila rameny. „Ale zde jde pouze o při mezi církevními hodnostáři. A vůbec, kromě Sechnallový matky jistě žije celá řada dalších žen, které nesou jméno Liamuin, ačkoliv mě v tuto chvíli žádná jiná nenapadá. Rozhodně je ale příliš brzy dělat takovéto závěry.“

„Dobrá, držme se tedy ve svých úvahách toho, co víme s jistotou,“ řekl Eadulf. „Ten výkřik měl mít pro tvého bratra jasný význam, tudíž klíč k rozřešení záhady má sám Colgú. Nezbyvá nám než doufat...” Zahanbeně se odmlčel, potom rychle pokračoval: „Až se král trochu zotaví, musíme mu tu otázku položit.“

Fidelda chvíli neodpovídala, nakonec ale přitakala. „Máš pravdu, zeptám se ho na to, jakmile to bude možné. Ještě mě tak napadlo,“ pokračovala, potom si ale povzdychla. „Myslím, že bychom měli prošetřit tu věc, o níž se zmiňoval Luan, ale musíme počkat, až se rozední.“

„Domníváš se, že vrah byl někde dole ve městě, když byla ta průtrž mračen, a vypravil se do paláce, jakmile přestalo pršet?”

„Přesně tak. Pokud do Cashelu přijel na koni, pak si musel najít místo, kde by své zvíře ustájil a kde by se převlékl. Pokud to nebyl mnich, mohly by nám něco napovědět jeho šaty. Nevíme ale, zda se ubytoval v hostinci, nebo mu poskytl přístřešek nějaký spoluspiklenec.“

„Doufejme, že se nám tuto otázku podaří vyřešit.“

Eadulf pohlédl k oknu, za nímž už nebe začínalo rychle světlat, a sfoukl svíčku. Z mnoha koutů paláce se začaly ozývat nejrůznější zvuky. Eadulf se protáhl a zívá. Měli před sebou dlouhý den.

Bylo velice časně, když se bratr Conchobhar střetl s Fidelmou a Eadulfem přede dveřmi, které vedly do Colgúových soukromých komnat. Na stráží u nich stáli dva z elitních cashelských vojáků. Byli to Dego a Aidan; Fidelma s Eadulfem je oba dobře znali. Tvářili se vážně.

„Tak jaké jsou zprávy?“ zeptala se Fidelma okamžitě, jakmile k nim apatykář přistoupil.

„Nabyl vědomí, trápí ho ale bolesti. Má za sebou těžkou noc, ale díky Bohu horečka příliš nestoupla.“

„Může mluvit?“

Starý lékař se zatvářil pochybovačně. „Byl bych raději, kdyby se nenamáhal. Rána je velice hluboká a on teď potřebuje klid a ticho.“

„Jedinou otázku,“ pronesla po chvíli Fidelma naléhavě. „Na víc se ho ptát nebudu, slibuji.“

Bratr Conchobhar znal jak Fidelmu, tak jejího bratra Colgúa od narození. Dokonce ještě předtím, než byli na světě, už byl ve službách jejich otce Failbeho Flanna, který tehdy vládl Mumanu. Byl po králově boku i ve chvíli, kdy Failbe umíral. Starý lékař dobře věděl, že by Fidelma nenaléhala, kdyby to nebylo skutečně důležité.

„Jednu otázku,“ řekl tedy důrazně a ustoupil, aby mohla projít.

„Zajdi tam sama,“ řekl jí Eadulf. „Zbytečně by ho to unavovalo, kdyby se mu kolem lůžka tísnilo víc návštěvníků.“

Dego začal otvírat dveře. Zdálo se, že Fidelma na okamžik sbírá síly, teprve pak vykročila. Dego za ní zase tiše zavřel.

Eadulf se otočil k bratru Conchobharovi. „V celém paláci zřejmě není nikdo, kdo by Colgúa znal tak dobře jako ty, víd’?“

Starý muž odpověděl: „V zásadě je to asi pravda, ale musíme si uvědomit, že nikdo nikdy nemůže znát všechny myšlenky, pocity a činy jiného člověka.“

Eadulf při jeho slovech přikývl. Pak pokračoval: „Je ti ale známo, že ten vrah těsně předtím, než zaútočil, vykřikl ‚Vzpo-
meň na Liamuin?‘“

Bratr Conchobhar sklonil hlavu na souhlas.

„A nemáš představu, co to mělo znamenat?“

„Ani tu nejmenší. Nikdy jsem o nikom toho jména neslyšel. Předpokládám, že to je ona otázka, kterou chce Fidelma svému bratru položit? Je mi líto, že v tomto ohledu nemohu pomoci.“

„Pak nezbývá než doufat, že nám na ni odpoví Colgú,“ prohlásil Eadulf.

Fidelma přešla přes rozlehlou přijímací místnost, v níž se její bratr většinou setkával se svými rádci, rodinnými příslušníky a blízkými přáteli. V krbu byl rozdělaný oheň z velkých polen. Pokračovala přímo ke dveřím Colgúovy ložnice. Seděl u nich sluha a nejspíše vstal, když se k němu Fidelma přiblížila, ale ta mu pokynula, aby se zase posadil. Otevřela si a potichu vešla.

Ložnice se topila v pološeru. Colgú ležel na zádech na lůžku s hrudníkem pevně ovázaným. Tvář měl bledou, na čele a tvářích se mu leskl pot a ohnivě rudé vlasy se lepily k hlavě. Sinalými pootvěřenými rty přerušovaně a sípavě dýchal.

Když Fidelma přistoupila k lůžku, zdálo se, že si Colgú její přítomnosti povšiml, protože se mu zachvěla víčka a vzápětí oči otevřel. Šedozelené panenky se na ni zaostřily. Král se pokusil o úsměv, ale v bolestí stažené tváři z toho vyšla spíše grimasa.

Fidelma si položila prst na rty.

„Ahoj, Pichláčku,“ oslovila ho tiše přezdívkou z dětství. Jeho jméno totiž znamenalo cokoliv ostrého a špičatého, kupříkladu meč nebo trn, a když to jako malá zjistila, začala mu říkat Pichláček. „Jak se cítíš?“

Znovu se zkusil usmát. „Jako kdyby mě pobodali,“ odvětil s námahou – černý humor ho neopouštěl.

„Muž, který tě napadl, je mrtev.“

„Řekli mi, že ho skolil Caol.“

Fidelma přikývla. „Ale bohužel ještě předtím ten vrah zabil brehona Áeda.“

Colgú se chtěl pohnout, ale vzápětí zaúpěl bolestí.

„Zůstaň v klidu!“ napomenula ho Fidelma. „Teď musíš jen odpočívat.“

„Byla jsi pověřena vyšetřováním?“ vypravil ze sebe Colgú s námahou.

„Nic se neboj,“ usmála se Fidelma škádlivě, „oficiálně vyšetřování vede brehon Aillín, ale já mu pomáhám.“

Colgú na okamžik stiskl rty. „Áedo byl dobrý člověk,“ vypravil ze sebe ochraptěle. „Mým vrchním brehonem byl sotva měsíc.“

Fidelma si uvědomila, že čas u bratrova lůžka rychle běží, a nechtěla nemocného víc unavovat. „Na jednu věc se tě musím zeptat,“ řekla tedy. „Kdo je nebo byla Liamuin?“

Bratr se na ni nechápavě zahleděl. „Liamuin? Nerozumím ti.“

„Když se na tebe ten vrah vrhl, vykřikl přitom ‚Vzpomeň na Liamuin!‘. Očividně měl za to, že ti bude zřejmé, o koho jde.“

Colgú zavřel oči a zavrtěl hlavou. „Nikoho toho jména neznám.“

„Vůbec nikoho? Ani z dávné doby – nějakou příbuznou, přítelkyni, známou?“

„Nikoho. Věř mi, sestro, to jméno mi vůbec nic neříká.“

Fidelma se k postavě na lůžku nahnula a na okamžik sevřela bratrovu ruku v dlaní.

„Tak zase odpočivej, Pichláčku,“ řekla mu. „S ničím si nedělej starosti. Všechny síly napři k tomu, aby ses uzdravil.“

Colgú bolestně zalapal po dechu. „Udělám, co budu moct, sestřičko.“

Na chodbě před Colgúovými komnatami Fidelma zklamaně zavrtěla hlavou, ještě než se jí Eadulf stačil zeptat, jak pořídila.

„To jméno mu nic neříká,“ oznámila mu.

„Pak je to tedy záhada. Proč by se někdo měl pokoušet zavraždit krále, když pachateli muselo být jasné, že při tom nejspíš sám přijde o život, a na vysvětlení svého činu vykřiknout jméno, které nikomu nic neříká?“

„Pro toho vraha jistě význam mělo,“ poznamenala Fidelma.

„No jistě, to ano, ale –“

„Třeba tomu měl rozumět právě jen vrah, a nikdo jiný,“ přerušila ho Fidelma. „Zdůvodňoval svůj čin sám před sebou.“

„To je velice temná úvaha.“

„Nic není temnějšího nežli zkalený rozum.“

„Ať je to jakkoliv, nepomohlo nám to objasnit, ani kdo vrah byl, ani proč se svého činu dopustil.“ Eadulf pohlédl oknem po straně na mraky plující po nebi. „Měli bychom prohledat město, zda nenajdeme koně toho neznámého muže, ale...“

Neuniklo jí, že zaváhal. „Ale co?“ vyzvala ho.

„Slíbili jsme malému Alchúovi, že ho vezmeme na koně.“

Fidelma podrážděně vydechla. Na slib nezapomněla, ale doufala, že Eadulf ano.

„Můžeš jít Nessánovi vysvětlit, co se stalo?“ požádala ho. „Já zatím půjdu napřed do města a vyzptám se v hostinci.“

Eadulf zavrtěl hlavou. „Na vysvětlení čeká Alchú, nikoliv Nessán,“ řekl jí pevným hlasem.

Na okamžik se zdálo, že se s ním Fidelma pustí do hádky, ale nakonec jen pokrčila rameny.

„No tak pojďme.“

„Paní! Eadulfe! Počkejte!“

Na to naléhavé volání se otočili. Chodbou k nim spěchal Gormán.

„Přicházím právě z domu své matky. Sdělila mi leccos zajímavého – snad by to mohlo pomoci určit totožnost útočníka.“

Fidelma se na mladého vojáka užasle zahleděla.

„Daří se Della dobře?“ zeptala se ho ihned. Gormánova matka se s Fidelmou spřátelila. Kdysi stála na samém okraji společnosti, byla *bé-taide*, prostitutka, kterou Fidelma hájila u soudu, když Delli znásilnili. Podle zákona měla i prodejná žena právo na ochranu, když se sexuálním aktem nesouhlasila. Po tom případu se Della svého řemesla zřekla, ale Fidelma ji pak musela hájit ještě jednou – tentokrát proti křivému nařčení z vraždy. A právě tehdy se Della přiznala, že je matkou Gormána, mladého bojovníka.

„Matka se těší dobrému zdraví,“ ujistil ji Gormán. „A má nějaké zprávy o těch dohadách, že vrah si možná nechal někde ve městě koně. Myslím, že byste oba měli jít se mnou.“

Fidelma pohlédla na Eadulfa. Ani tu otázku nemusela vyslovovat.

Eadulf pokrčil rameny. „*Primum prima* – začněme od začátku. Vezmeme Alchúa na projížďku, až se vrátíme, ale nejprve si půjdeme poslechnout, co nám chce sdělit Della.“

Dellin dům stál na západním konci městečka, které se rozprostíralo pod Cashelskou skálou, na níž se tyčil palác mumanských králů jako vládce okolních plání. Stavení bylo mírně opodál od ostatních domů, patřily k němu hospodářské budovy a vza-

du ohrazený výběh. Za výběhem začínaly louky a také hustý les, který se táhl k jihu. Když se k domu přiblížili, v ústrety se jim rozběhl velký pes a hlasitě štěkal, dokud ho Gormán ostře neokřikl. Potom zvíře jednou či dvakrát krátce ňaflo, zastavilo se a začalo vrtět ohonem. Pes to byl poměrně mohutný, někteří lidé takovým zvířatům říkali *leith-choin* neboli poloviční pes – šlo o křížence vlkodava a jiné rasy, v tomto případě zřejmě teriéra.

Dellu pes upozornil, že se někdo blíží, a tak vyšla ven a zastavila se ve dveřích. Byla to menší žena, zhruba čtyřicetiletá, a ani postupující léta neumenšila mladistvost jejích rysů nebo hustotu jejích zlatých vlasů. Oděna byla do přiléhavých šatů, které jí velice slušely a bylo v nich vidět, že boky i paže má stále štíhlé.

Když je Della vítala, tvářila se nesmírně ustaraně. „Jaké jsou nové zprávy o tvém nebohém bratru králi?“

„Colgú žije, ale je ve vážném stavu. Několik příštích dní rozhodne,“ odvětila Fidelma. „Ale co ty, Dello, jsi v pořádku?“

„Ano, paní, jen jedna věc mi dělá starost,“ řekla jí. „Vysvětlil vám můj syn, oč jde?“ Podívala se po Gormánovi.

„Nejlepší bude, když nám všechno vypovíš sama,“ prohlásila Fidelma vážným hlasem.

„Jistě. Ačkoliv nejde ani tak o vyprávění – spíš vám chci něco ukázat.“

Prošla kolem nich a pokynula jim, aby ji následovali; za domem zabočila směrem k výběhu. Tam se zastavila a ukázala prstem před sebe. V malé ohradě stáli dva koně. Jednoho z nich Fidelma znala, byl to Dellin pracovní kůň, často ho vídala zapřaženého do malého *fénu*, vozíku. Vůz měl plná kola, protože loukořová kola byla drahá. Della hospodařila velice šetrně, ačkoliv její syn měl dobrou práci coby králův tělesný strážce.

Fidelmu ale zaujalo druhé zvíře. Kůň byl vyšší a silnější než Dellin, byl to svalnatý lovecký hřebec, na kterém by mohl jet beze studu každý bojovník; srst měl šedou, jen nohy nad hlezny měl bílé.

„Předpokládám, že ten kůň není tvůj?“ zeptala se Fidelma.

Della protáhla tvář. „Kéž by byl, paní. Za takové zvíře bych dostala dobře zapláceno. Nebo by na něm mohl hrdě jezdit můj syn.“

Gormán netrpělivě přešlápl z nohy na nohu. „Věc se má tak, že matka ho dnes ráno našla u nás ve výběhu, a když se dozvěděla, co se stalo...“

Fidelma už mezitím došla k vratům do ohrady. Vyhoupala se na ně a s překvapivou obratností seskočila na druhé straně. Vykročila ke koni. Stál poměrně klidně, ačkoliv trochu sklopil uši a roztáhl chřípí, když se k němu přiblížila. Eadulf ji následoval k ohradě, u vrat se ale zastavil a ve tváři se mu zračily obavy. S koňmi to moc neuměl.

Gormán si povšiml jeho nejistoty a tiše k němu promluvil: „Ničeho se neboj, příteli Eadulfe. Tohle plemeno je inteligentní a obvykle klidné, a paní Fidelma se v koních dobře vyzná. Jistě ho nevyplaší.“

Fidelma došla až k neznámému zvířeti, bez váhání k němu natáhla ruku, pohladila ho po nozdrách a nechala je, aby jí dlaň očichalo a celou si ji prohlédlo velkýma oduševnělýma očima. Tiše ke koni promlouvala. Eadulf byl od nich moc daleko, než aby rozuměl, co říká – pokud tedy vůbec mluvila, možná mu jen cosi konejšivého broukala. Fidelma nepřestávala hovořit a přitom koně začala obcházet, poplácávala ho po silných ramenou, ale raději se nepřibližovala k jeho zadním nohám – mnoho neopatrných osob už si tak od poplašených koní vysloužilo úraz. Kůň trpělivě stál. Když se po chvíli otočila a vykročila zpět k bráně ohrady, zvíře ji následovalo.

„Neměla bys jablko, Dello?“ zavolala Fidelma.

Della přikývla a rozběhla se k domu, kde měla na zápraží malý soudek. Vyloučila odtamtud jedno jablko, vrátila se s ním k výběhu a podala ho Fidelmě. Ta ho nabídla na natažené dlaní koni a zvíře si ho jemně vzalo.

„Nevídím nic, co by nám mohlo napovědět, komu patří,“ poznamenal Gormán. „Nikde žádný cejch majitele.“

„Máš pravdu, také jsem si ničeho nevšimla,“ potvrdila jeho slova Fidelma.

„Pokud je to ale skutečně kůň, na němž sem vrah přijel, a nechal ho tajně u Delly v ohradě, pak si ještě musel najít nějaké suché místo, kde si uskladnil sedlo a šatstvo a kde se převlékl, nežli se vypravil do paláce,“ ozval se Eadulf.

Della zavrtěla hlavou. „Prohlédli jsme všechny přístavky a kůlny, ale nic jsme nenašli.“

„A včera večer jsi nic neslyšela? Že by byl tvůj kůň neklidný? Výběh není od domu moc daleko. Pes neštěkal?“

„Ne, vůbec ničeho jsem si nevšimla.“

„A bylas tu včera odpoledne a večer?“

„Ano. Syn odešel někdy odpoledne. Byl povolán do paláce na stráž při hostině na oslavu blahosladeného Colmána. Řekl mi, že se vrátí až pozdě v noci.“

„Sami víte, že to bylo přesně tak,“ prohlásil Gormán.

„A cos tedy večer dělala ty?“ chtěla vědět Fidelma.

„Navečeřela jsem se o samotě,“ řekla jí Della. „Když jsem dojedla, rozsvítila jsem lampy, včetně té u vchodu, protože jsem věděla, že až se Gormán vrátí, bude už černočerná tma. Chvíli jsem látala a zašívala prádlo, a když na mě padla únava, šla jsem si lehnout.“

„A v té době jsi opravdu nic zvláštního neslyšela?“

„Ne, nic.“

„Ani když už jsi ležela?“

„V poslední době spím dost tvrdě, paní,“ pousmála se na ni Della. „Ach ano, ale napůl jsem se probrala, když se Gormán vracel z paláce. Ale jen jsem se otočila na druhý bok, když jsem slyšela, že jde ke svému lůžku. A pak jsem zase usnula a vzbudila se až za rozbřesku. Pes už byl vzhůru a já nesla koni oves – a právě tehdy jsem v ohradě objevila to cizí zvíře. Vrátila jsem se do domu a vzbudila Gormána. Když jsem mu o tom koni pověděla, rozrušilo ho to a vyprávěl mi, co včera v noci potkalo tvého bratra.“

Fidelma se otočila po Gormánovi. „A tys šel z paláce rovnou domů?“

„Zastavil jsem se na náměstí v Rumannově krčmě,“ přiznal se Gormán provinilým hlasem. „Ale dal jsem si jen jeden korbel piva, pak jsem vyrazil domů a šel si rovnou lehnout.“

„Ty na noc nezamykáš dům?“ otázal se jí Eadulf.

Della se vesele zasmála. „Zámky a závory jsou pro urozené lidi, bratře. My chudí se takovými věcmi neobtěžujeme – kdo by se chtěl vloupat zrovna k nám?“

Gormán souhlasně příkyvoval, když vtom se Fidelma zeptala: „A co váš pes, ten byl také potichu, když jsi v noci přišel?“

„Jistě mě pozná po sluchu, ale...“ Gormán se zarazil, jako by ho v tu chvíli něco napadlo.

„Ale?“ zopakovala po něm Fidelma.

„Mám-li říct pravdu, většinou štěká a vrčí, dokud na něho nekřiknu – po hlasu mě pozná vždycky.“

„Ale včera v noci neštěkal?“

„Zřejmě tvrdě spal.“

„Neřekl bych ale, že je to zrovna krotké zvíře,“ poznamenal Eadulf. „Takových kříženců už jsem pár viděl. Jsou to skvělí lovečtí psi.“

„Jak se ten pes choval včera večer?“ zeptala se Fidelma Delly zamyšleně.

Della pokrčila rameny. „Jak to myslíš?“

„Byl ostražitý? Nebo naopak působil ospale?“

„Celé odpoledne běhal venku. Takže myslím, že byl prostě unavený...“ Náhle se ale zarazila.

„Napadlo tě něco?“ pobízela ji Fidelma.

„Ano, vzpomněla jsem si na něco neobvyklého. Vrátil se domů těsně před tím, než jsem si začala dělat večeři. A v hubě nesl kost. Usoudila jsem, že ji asi sebral některému ze sousedovic psů. Došel tiše k sobě na místo a lehl si. Většinou mu dávám kousek masa, když si ho vařím pro sebe.“

„A včera jsi měla maso?“ zeptal se Eadulf.

„Ano. A malý kousek jsem mu hodila. Ale ani se ho nedotkl.“

„Kde ten pes spává?“

Della je odvedla na zápraží dřevěného domku a ukázala na suché místo u dveří, kde bylo rozprostřeno několik starých pytlů. Když se k němu přiblížili, pes jim vyšel v ústrety, sebral ze země kousek masa a s tichým vrčením je začal žvýkat. Fidelmu ovšem zajímala ona kost, kterou uviděla ležet na pytlech. Sklonila se a zvedla ji. Ještě na ní zbývalo několik cárů masa. Opatrně k ní přičichla a podala ji Eadulfovi.

Eadulf se při tom silném a nepřijemném zápachu zaškaredil. „*Cáerthann curraig*,“ řekl – okamžitě se mu vybavilo irské jméno byliny.

„Co to je?“ zeptala se Della nechápavě.

„Valeriána,“ vysvětlil jí. „Mastičkáři ji používají na úlevu od bolesti a k navození spánku. Má zklidňující účinky.“

„Až na to, že tento výluh se mi zdá silnější, než bývá zvykem,“ poznamenala Fidelma.

Della se zatvářila poplašeně. „Chcete tím říct, že se mi někdo pokusil psa otrávit?“

„To asi ne,“ ozval se Eadulf. „Jen se někdo potřeboval ujistit, že to zvíře nestrhne poplach, až si ten neznámý k vám do ohra-
dy povede koně a bude se převlékat. Jistě nestál o to, aby ho při tom někdo nachytl.“

Fidelda se tvářila pochybovačně. „Proč by si s tím ale dotyčný dával tolik práce? Náš vrah by sem přece nejprve musel na koni dorazit a pes by stihl udělat povyk, než by uklidňující látka začala působit.“

„Já tomu všemu vůbec nerozumím, paní,“ prohlásil Gormán.

„Ani já v tuto chvíli ještě nemám vysvětlení,“ odvětila Fidelda. „Teď bychom se měli pokusit nalézt uzdu a sedlo, které ten kůň musel mít, a také šaty, ze kterých se vrah svlékl.“

„Jak už jsem říkala, paní, prohlédli jsme to tu všude, ale nic jsme nenašli.“

„Možná použil nějaký jiný úkryt,“ navrhl Gormán, „nejenom naše hospodářské budovy.“

„Nenapadá tě něco?“ zeptal se ho Eadulf.

Gormán ukázal k lesu, který začínal vzađu za polem. „Tam mezi stromy je malá dřevorubecká chatrč. Ten člověk se mohl převléknout tam a nechat si uvnitř i věci. Jiná skrýš tu v okolí není, pokud je mi známo.“

„Tak se tam pojďme podívat.“

Gormán se na matku usmál, aby ji povzbudil, a naznačil jí, že s nimi nemusí chodit. Pak se otočil a vedl Fideldu s Eadulfem přes malé políčko, přičemž minuli poklidně se popásající pár koní. Kousek za zadním plotem ohrady začínal les, který se od městečka táhl k jihu, a za lesem se rozprostíraly rozlehlé louky, známé jako Femenské pláně. Ta oblast byla opředena mnoha legendami – jak se Eadulf doslechl, údajně se v těch končinách odehrály příběhy starých bohů a bohyň a pradávných hrdinů a hrdinek Fideldina lidu. Les byl natolik veliký, že obyvatelům Cashelu poskytoval dostatek nejrůznějších druhů dřeva. Eadulf věděl, že staré irské zákony jsou v otázce nepovoleného kácení stromů velice přísné a k různým druhům stromů se vázaly různé pokuty. Povšiml si, že většinu lesa tvoří břízy a jilmy, které byly poměrně běžné, ale rostlo tam i několik vysokých tisů, a ty se považovaly za velice cenné.

Gormán si povšiml jeho zkoumavého pohledu a usmál se.

„V tomto lese rostlo nespočetné množství tisů, když jsem byl chlapec. Proto je tu i ta dřevorubecká chata. Tis má velice tvrdé dřevo, není snadné s ním pracovat a říká se, že je k tomu potřeba velký um, neboť se z něj vyrábí mnoho rozličných věcí.“

„Je mi známo, že je vysoce ceněn při zhotovování lůžek a také ozdobných předmětů pro domy urozených osob,“ poznamenal Eadulf.

„Staré zákony dokonce určují postihy za zničení předmětu zhotoveného z tisového dřeva,“ vložila se jim do řeči Fidelma. „V zákoníku jsou jasně stanoveny pokuty za poškození tisových výrobků v domech, kde se používají. Pokud bys zavítal k někomu, kdo má nábytek zhotovený z tisů, a poškodil ho, měl bys z toho potíže.“

Gormán je vedl krátkou stezkou mezi stromy. Za malou chvíli se vynořili na mýtince, na níž stála budka tak maličká, že by se v ní muž průměrného vzrůstu sotva postavil nebo položil na délku. Když člověk vešel dovnitř, postavil se doprostřed a rozpřáhl ruce, dosáhl na protilehlé stěny. Na první pohled se nedalo poznat, z jakého dřeva je bouda postavená, protože byla téměř celá hustě porostlá břečťanem.

Eadulf se blížil ke dveřím, když vtom se zevnitř ozvalo jakési zašelestění. Zastavil se, naklonil hlavu na stranu a přemýšlel, zda to nebylo jen zaskučení větru mezi listy.

V tu chvíli mu na rameno dopadla čísi ruka. Byl to Gormán, a když se k němu Eadulf otočil, bojovník si položil prst přes ústa. I on ten zvuk tedy zaslechl. Mladý bojovník vytasil meč a naznačil Eadulfovi s Fidelmou, aby ustoupili stranou. Na okamžik se zastavil, pak zvedl pravou nohu a kopl do dveří boudy, až se vylomily a vpadly dovnitř. Praskot dřeva provázel i poděšený výkřik. Gormán s napřaženým mečem vmžiku vešel, vzápětí se z boudy vynořil a táhl za sebou drobnou vřešticí a zmítající se postavu, kterou venku na mýtině hodil na listím pokrytou zem.

Rozkročil se nad ní, meč napřažený a připravený k útoku, a velitelsky zvolal: „Okamžitě nám sděl své jméno, chlapče!“

Postava pod ním se překulila na záda a zaškaredila se na něj.

Fidelma se na Gormána pobaveně podívala. „Nějak se ti to plete, Gormáne. Tohle je přece dívka.“

Gormán překvapeně zíral na mladou ženu na zemi. Zcuchané černé vlasy přecházející téměř do modra měla zastřižené nakrátko, což bylo dosti neobvyklé, a prameny byly špinavé a plné suchého listí a stébel slámy. Dívka měla na obličeji tmavé šmouhy od bláta, ale i tak bylo vidět, že je velice pohledná – rysy měla souměrné, tváře poseté sprškou pih, temné pronikavé oči a plné rty, které nepotřebovaly zvýrazňovat šťávou z bobulí. V tu chvíli ale měla ústa roztažená do nenávidného šklebu, který odhaloval řadu pravidelných, jasně bílých zubů. Šat měla velice nepěkný, špinavý a potrhaný, a byla bosa.

„Na co civíš, ty lotře!“ zavrčela na mladého vojáka nad sebou.

Gormán sebou trhl, když slyšel, jak ho oslovila. Potom pomalu zasunul meč do pochvy a natáhl k dívce ruku, aby jí pomohl vstát.

Nabízenou dlaň nepřijala, místo toho se rychle převrátila na kolena a vyškrábala se na nohy. Nyní viděli, že jí nemůže být víc než dvacet let.

„Kdo jsi?“ zeptala se jí Fidelma mírně.

Dívka se k ní obrátila s nepřátelským výrazem.

„Co je tobě do toho?“ odsekla útočně.

„Tato paní je Fidelma z Cashelu a navíc *dálaigh*,“ sdělil jí Gormán ohromeně. „Když se tě obhájce z řad brehonů zeptá, je tvou povinností sdělit mu své jméno.“

Dívka si založila ruce v bok a sjela ho bojovným pohledem.

„Do mého jména nikomu nic není.“

„Dej si pozor na jazyk, děvče!“ řekl Gormán a z hlasu mu zazníval hněv. „Hovoříš s královou sestrou.“

Dívka sotva patrně přimhouřila oči, jinak na sobě ale nedala při jeho slovech nic znát a nepřestávala se tvářit zpupně.

„A kvůli tomu jí snad musím říkat, jak se jmenuju?“ zeptala se posměšně.

„Nejde o to, že jsem králova sestra,“ ozvala se Fidelma nebezpečně chladným a vyrovnaným hlasem. „Ale jsem členkou soudního dvora brehonů a jsem vyškolená až na úroveň... ach, pochybuji, že by ti to něco řeklo. Postačí, když ti sdělím, že můj úřad mi dává právo tě vyslýchat a ty jsi povinována po pravdě vypovídat.“

„Mluvíš jak kniha, člověk ti málem nerozumí,“ ušklíbla se dívka pohrdlivě.

„Znamená to, že musíš odpovědět,“ štěkl Gormán, kterého dívčina drzost očividně popuzovala. „A navíc bys tak měla učit s úctou.“

„Tohle slovo já nikdy nepoužívám,“ vedla si neznámá dál svou.

„Mám tedy použít slovo ‚trest‘?“ zeptal se Gormán a výhružně k ní vykročil.

Dívka se k němu vmžiku otočila a příkrčila se. V ruce se jí zaleskla malá dýka.

„Zkus na mě sáhnout, ty lotře, a je po tobě!“

Gormán o krok ustoupil a ve tváři se mu zračilo překvapení.

Eadulf, který celou tu dobu jen stál mlčky opodál, v tu chvíli priskočil k dívce, sevřel jí zápěstí a mírně je zkroutil, takže jí nůž vypadl z ruky na zem a on jej odkopl z jejího dosahu. Otočila se k němu na patě, oči jí žhnuly a zuby měla vyceněné. Na okamžik se zdálo, že se na Eadulfa snad vrhne, prsty na rukou roztahovala a zatínala jako pařáty.

„To je ale divoška!“ vydechl Gormán, který se už stihl vzpamatovat. Znovu k dívce vykročil, ale Fidelma pozvedla ruku, aby ho zarazila.

„Čeho se tak bojíš, děvče?“ zeptala se jí vlídně.

Mladá žena se trochu uvolnila a napřímila, ale spodní čelist měla stále bojovně vysunutou.

„Kdo říká, že se bojím?“ otázala se.

„Ty sama,“ odvětila Fidelma. „Jinak by ses přece takto nechovála.“

„Ty jsi nějaká chytrá!“ odsekla dívka posměšně.

„K takové úvaze není třeba chytrosti. Nemohu ti ale v potížích, které tě postihly, být nijak nápomocna, pokud se mi s nimi nesvěříš a neumožníš mi vyjít ti vstříc.“

Dívka před ní tiše stála, ale nepřestávala se tvářit vzdorně. Fidelma si povzdychla. Už věděla, že autoritu si lze jen těžko vynutit.

„Gormáne,“ oslovila mladého bojovníka, „prohledej tu chatrč.“ Eadulfovi pak řekla: „Eadulfe, seber nuž té ženy a vrať jí ho.“

Eadulf měl sto chutí něco namítnout, ale nakonec se otočil a jal se dýku, kterou děvčeti vykroutil z dlaně, hledat. Po chvíli ji našel a váhavě, střípkou napřed, ji dívce podal. Vyškubla mu zbraň z ruky bez jediného slova díky a zastrčila ji do obnošeného koženého pouzdra zavěšeného u pasu na provaze, který jí sloužil místo opasku. Přitom si nepřestávala Fidelmu podezřívavě měřit.

V tu chvíli se z chatrče ozval vítězoslavný výkřik. Za okamžik se zevnitř vynořil Gormán, v jedné ruce třímal sedlovou brašnu a v druhé sedlo s ohlávku. Spokojeně se usmíval.

„Vak s oblečením,“ řekl a pozvedl ho. „Podle všeho jsme se nemýlili. Vrah se převlékl tady v té boudě.“

Eadulf sledoval dívčinu tvář a neušlo mu, že se v ní při těch slovech objevil úžas.

„Pojďme si ten šat prohlédnout. Možná nám něco napoví,“ navrhl Fidelma. Potom se zarazila a zadívala se na dívku. „Vědělas, že jsou uvnitř ty věci?“

Do obličej se jí okamžitě vrátil vzdorný výraz.

„A proč bych měla?“ zeptala se vyzývavě.

„Dotaz zněl, *zda* jsi věděla, že tam jsou,“ ozval se Gormán důrazně, „nikoliv *proč* bys to měla vědět!“

Dívka poplašeně zamrkala, když slyšela, jak zlobně hovoří, a podrážděně odpověděla: „Ne, nevěděla jsem o nich.“

„Jak dlouho jsi v té boudě byla?“ chtěla vědět Fidelma.

„Dorazila jsem sem chvíli po rozednění. Potřebovala jsem se vyspat.“

„Takže minulou noc jsi tu nebyla?“

„To jsem snad řekla jasně, ne?“

„Ano, řekla. Když jsi sem tedy došla až po rozednění, kde jsi strávila noc?“

„Většinu noci jsem byla na cestě,“ prohlásila dívka.

„Tos šla celou noc? Sama?“

„Copak tu vidíte ještě někoho?“ ušklíbla se neznámá jízlivě.

„To ovšem nutně neznamená, žes v noci cestovala sama,“ prohlásil Gormán podrážděně. „Je ti známo, kdo tu ten vak nechal?“

„Ani jsem nevěděla, že tu vůbec je. Kolikrát to mám opakovat?“

„Ještě se budeme muset přesvědčit, žes o něm opravdu nevěděla. Ať tak či tak, dostala ses do vážných potíží.“

Poprvé za celou tu dobu se dívka zatvářila nejistě. „Jak to myslíš?“

„Minulou noc se kdosi pokusil zavraždit našeho krále. Právě v této chatě si vrah našel dočasné útočiště. A teď tu nalézáme tebe, spolu s jeho zavazadly,“ odpověděl Gormán.

Fidelda pozorně sledovala dívčin obličej. Postřehla v něm drobnou změnu, dívce přes tvář přeletěl náznak strachu, když si uvědomila, v jak vážné situaci se ocitla.

„S tím nemám vůbec nic společného. Přišla jsem sem až za světla. V budoucím nikdo nebyl.“ Ta slova vyřkla bojovně, ale jako by jí přece jen ubyla trocha sebevědomí.

„A jmenuješ se tedy...?“ otázala se jí Fidelda přísně.

Mladá žena naposledy zaváhala, ale pak se vzdala. „Když to musíš vědět, říkají mi Aibell.“

„A odkud ses tu vzala?“

„Ze západu.“

Fidelda se skepticky pousmála. „To je poněkud široké určení.“

„Pocházím od An Mháigh, Řeky na pláních.“

„A to je velice dlouhá řeka,“ zamumlal si napůl pro sebe Eadulf.

Dívka se po něm podrážděně podívala. „Narodila jsem se a vyrostla v Dún Eochair Mháigh.“

Gormánovi mírně povylétlo obočí. „Pevnost na hřebeni nad řekou Mháigh. Jde o hlavní sídlo vládců kmene Uí Fidgente.“

„A co má být?“

Fideldu při pohledu na ni napadlo, že Aibell vede s celým světem kolem sebe neustálou bitvu.

„Ale klan Uí Fidgente... Mungairit není odtamtud nijak daleko,“ ozval se mladý bojovník.

Fidelda na něho pohlédla natolik významně, že okamžitě zmlkl. Potom se zadívala znovu na dívku.

„Pokus o vraždu krále je velice vážný zločin, Aibell. Bude pro tebe lepší, když nám povíš celou pravdu.“

„To je celá pravda.“

„Takže tys byla celou noc na cestě – a stihla jsi sem dojít až z pevnosti kmene Uí Fidgente?“

Aibell viděla, že se Fidelma tváří velice pochybovačně, a kousla se do rtu. „No, ne tak docela.“

„Tak jak to tedy *docela* bylo?“

„Odešla jsem z domu svého otce, jakmile jsem dosáhla věku volby.“

„Když jsem se tě ptala, odkud ses tu vzala, nezajímalo mě, kde ses narodila nebo kdes vyrostla, ale odkud jsi sem minulou noc přicestovala,“ pronesla Fidelma pevným hlasem.

„Včera večer jsem se setkala s kupcem, který měl namířeno sem. Nabídl mi místo u sebe na voze. Přijala jsem.“

„Kupec cestující v noci?“ ušklíbl se Gormán pochybovačně. „To je dost neobvyklé.“

„Říkal, že potřebuje být v cíli do úsvitu.“ Bylo to poprvé, co se Aibell obtěžovala své stručné odpovědi nějak vysvětlit.

„A kde ses s tím kupcem setkala?“ zeptala se Fidelma.

„Došla jsem k břehu velké řeky západně odsud a smířila jsem se s myšlenkou, že budu muset přespát u brodu, když vtom jsem viděla ten vůz přejíždět přes vodu.“

„Víš, jak se ten brod jmenuje?“ chtěl vědět Gormán.

„Jsem v těchto končinách cizí,“ odpověděla. „Jak bych to měla vědět?“

„Tak nám pověz něco o tom kupci. Zjistila jsi alespoň jeho jméno?“

„To náhodou vím. Pro kupce to bylo pěkně hloupé jméno – znamenalo něco jako důstojnost nebo čest.“

Fidelma se zamyšleně zamračila, ale Gormán vzápětí vytřeštil překvapením oči.

„Ordan, paní,“ prohlásil. „Ordan často obchoduje na západě. A jeho jméno skutečně znamená ‚důstojnost‘.“

Aibell s přesvědčením přikývla. „Ano, tak znělo jeho jméno. Ordan. Hnusný tlustý chlap, nakolik jsem to alespoň ve světle jeho lucerny mohla posoudit.“

„Patří mu tamty pozemky, přímo na východ odsud, paní,“ připomenul mladý bojovník Fidelmě.

„Znám to tam. Říká se jim Rathordan.“ Fidelma se otočila opět k dívce. „Takže se tě ujal kupec Ordan a svezl tě?“

„Nabídl mi místo u sebe na voze,“ přikývla dívka. „A byl by mi poskytl ještě mnohem víc, kdybych mu to dovolila. Není to člověk, je to čuně!“

„A kdy asi to bylo? Kdy sis k němu přisedla?“

„Kolem půlnoci.“

„A proč tě za úsvitu vyložil zrovna tady, na východní straně města?“

„Protože jsem ho k tomu přiměla.“

„Proč jsi s ním nechtěla jet až do města?“

„Protože jsem s ním nechtěla sdílet lože, což byl od počátku jeho úmysl. Jakmile jsem před sebou zahlédla předměstí, požádala jsem ho, aby mi zastavil a nechal mě vystoupit. Přesněji řečeno jsem musela seskočit za jízdy.“

Gormán se hluboce zamyslel. „Cesta od Oslího brodu – předpokládám, že právě tam Ordan překonal řeku Suir – vede po vzdáleném konci tamtoho pole.“ Ukázal k severní straně ohrady pro koně na pozemku své matky. „V okolí žádný jiný brod není, jen cesta k mostu stojícímu dál na severu.“ Otočil se k dívce. „Chceš nám tvrdit, žeš přešla pole, zaběhla do lesa a našla tu boudu zde jen náhodou? Nebo tě sem někdo navedl?“

Aibell ho proklála pohledem. „Netvrdila jsem přece, že jsem cestu sem našla náhodou.“

„To je pravda,“ promluvila Fidelma pomalu. „Proto by nás zajímalo, jak přesně ses tu ocitla.“

„Náramně jednoduše. Řekli mi, že tady ta chatka je.“

„Kdo ti to řekl?“

„Nějaký člověk, který vyrážel časně na pole.“

Fidelma si nespokojeně pomlaskla. „Nějaký člověk, který šel za ranního šera náhodou zrovna kolem? To čekáš, že ti uvěříme?“

„Já nic nečekám. Je to pravda.“

„Proč jsi tady, Aibell?“

Dívka se poprvé zasmála.

„A proč bych tu neměla být?“ otázala se vzdorně.

„Co děláš právě zde v Cashelu?“ zeptala se Fidelma znovu.

„Protože zrovna tady jsem se zastavila, abych si odpočinula. A kdybyste mě nechali na pokoji, byla bych o polednách už někde docela jinde.“

„Bratr Lennán!“ vyřkl náhle Eadulf s důrazem. „Odkud ho znáš?“

Dívka se na něho chvíli tiše dívala, potom odpověděla: „Nikoho toho jména neznám a všechny ty otázky už mne začínají zmáhat.“

„A nás zase zmáhá, že ti je musíme klást a ty nám poskytuješ jen velice neuspokojivé odpovědi,“ ozval se Gormán popuzeně.

„Já si mohu odpovídat, jak uznám za vhodné. A může mi být docela jedno, jak se vám mé odpovědi líbí.“

„Ale to se mylíš,“ prohlásila Fidelma pevným hlasem. „Obávám se, že budeš muset jít s námi, dokud se nepřesvědčíme, že mluvíš pravdu.“

„Jakým právem to po mně chcete?“ ozvala se dívka bojovně a znovu se zatvářila vzdorovitě.

„Mým právem *dálaigh*, dále z pověření nejvyššího brehona, dále z pověření –“

Aibell ji přerušila pohrdlivým odfrknutím. Fidelma se rozhodla, že už na ni nebude dále plýtvat časem. „Eadulfe, pomoz mi odnést ty věci, které Gormán našel v boudě. Gormáne, ty se chop té ženy. Už jsme tu v lese prostáli času víc než dost. Vráťme se do domu k Delle, kde ten nález budeme moct prohlédnout ve větším pohodlí.“

Dívka začala okamžitě cosi namítat, ale Gormán jí pevně sevřel pravou paži.

„Na rozkaz královny sestry a *dálaigh* soudního dvora nás teď musíš doprovodit, dokud se neujistíme, žes vypovídala zcela podle pravdy. A doprovodit nás můžeš dvojím způsobem – buďto dobrovolně, nebo tě k tomu přinutím silou.“

Opět ho probodla nenávidným pohledem. „Netroufl by sis na mě vztáhnout ruku!“ řekla, ale jejímu hlasu chyběla přesvědčivost.

„To se tedy pleteš,“ odvětil výhružně. „A nepokoušej se znovu tasit ten nůž, protože příště už přijdeš k úhoně.“

Chvíli se bojovně probodávali očima, nakonec ale dívka pochopila, že Gormán nehodlá ustoupit, a tak začala předstírat lhostejnost. Vykročila vedle něho, ale on měl ruku neustále položenou na jílci meče.

Eadulf s Fidelmou sebrali sedlovou brašnu a jezdeckou výstroj a zamířili zpět k Dellině chalupě. Della je zahlédla, jak se blíží přes ohradu, a šla jim v ústrety, aby jim otevřela bránu ve výběhu. Pohled na mladou ženu ji podle všeho překvapil.

„Budeme na chvíli žádat o tvou pohostinnost, Dello,“ vysvětlila jí Fidelma.

„Jen pojď dál, jsi zde vítaná, paní,“ odpověděla.